

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

dotycząca projektu: *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu
położonego w Środzie Wielkopolskiej przy ul. Harcerskiej.*

Spis treści

1. WPROWADZENIE	5
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE	5
1.2. CEL I ZAKRES MERYTORYCZNY OPRACOWANIA	5
1.3. WYKORZYSTANE MATERIAŁY I METODY PRACY	6
1.4. POŁOŻENIE OBSZARU OBJĘTEGO PROGNOZĄ I JEGO UŻYTKOWANIE	8
1.5. USTALENIA PROJEKTU PLANU, JEGO CELE ORAZ POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	9
2. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM PLANU ORAZ POTENCJALNE JEGO ZMIANY W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU	12
2.1. POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	12
2.2. BUDOWA GEOLOGICZNA, WARUNKI GLEBOWE I SUROWCE MINERALNE	13
2.3. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	15
2.4. WARUNKI KLIMATYCZNE	18
2.5. ROŚLINNOŚĆ I ŚWIAT ZWIERZĘCY	19
2.6. STAN JAKOŚCI POWIETRZA I KLIMATU AKUSTYCZNEGO	19
2.7. OBIEKTY I OBSZARY CHRONIONE	21
2.8. GRUNTY PRZEZNACZONE NA CELE NIELEŚNE	21
2.9. GRUNTY PRZEZNACZONE NA CELE NIELEŚNE	22
2.10. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU MIEJSCOWEGO.....	22
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ OKREŚLENIE I OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU ORAZ REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU PLANU	24
3.1. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT.....	25
3.2. ODDZIAŁYWANIE NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	27
3.3. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ TERENU, GLEBY I ZASOBY NATURALNE	31
3.4. ODDZIAŁYWANIE NA KRAJOBRAZ	33
3.5. ODDZIAŁYWANIE NA KLIMAT AKUSTYCZNY ORAZ PROMIENIOWANIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	33
3.6. ODDZIAŁYWANIE NA ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY - RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, OBSZARY CHRONIONE, W TYM OBSZARY NATURA 2000	35
3.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZDROWIE LUDZI I DZIEDZICTWO KULTUROWE.....	36
3.8. ODDZIAŁYWANIE NA DOPRAWY MATERIALNE	37
3.9. RYZYKO WYSTĘPOWANIA POWAŻNYCH AWARII, BEZPIECZEŃSTWO MIENIA	37
4. OCENA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH I POZOSTAŁYCH USTALEŃ PROJEKTU PLANU	39
4.1. ZGODNOŚĆ PROJEKTU Z UWARUNKOWANIAM I EKOLOGICZNYMI	39
4.2. ZGODNOŚĆ Z OBOWIĄZUJĄCYMI PRZEPISAMI PRAWA.....	39

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

4.3. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM, MIĘDZYNARODOWYM I WSPÓLNOTOWYM.....	39
4.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ ORAZ ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA, W TYM ZDROWIA LUDZI I ZWIERZĄT.....	43
5. INFORMACJE KOŃCOWE	44
5.1. ZALECENIA DOTYCZĄCE MOŻLIWOŚCI WPROWADZENIA ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH BĄDŹ ELIMINUJĄCYCH I OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO USTALEŃ PROJEKTU PLANU	44
5.2. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	44
5.3. MOŻLIWE TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	45
6. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	46
SPIS RYCIN	46
SPIS TABEL	52

Data sporządzenia niniejszej Prognozy: Poznań, 10.03.2021 r.

OŚWIADCZENIE ZESPOŁU AUTORSKIEGO

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2021 poz. 2037) zespół autorów, w tym kierujący tym zespołem oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2.

Zespół autorski niżej wymieniony jest świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kierujący zespołem autorów:

mgr Magdalena Kalinowska

Członek zespołu autorów:

mgr inż. Maja Kujawa

1. Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej przy ul. Harcerskiej*.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego opracowywany jest na podstawie Uchwały Nr XXIV/376/2020 Rady Miejskiej w Środzie Wielkopolskiej z dnia 27 sierpnia 2020 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej przy ul. Harcerskiej.

1.1. Podstawy formalno-prawne

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu wspomnianego planu stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Na obowiązek sporządzenia prognozy wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Stosownie do ww. ustawy projekt planu miejscowego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkłada się instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia. Poprzez etap wyłożenia do publicznego wglądu oba dokumenty są przedmiotem społecznej oceny, a ustalenia prognozy mogą mieć wpływ na decyzję rady miejskiej w sprawie uchwalenia projektu planu.

1.2. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Celem wykonania prognozy jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko, jaki może mieć miejsce w skutek realizacji ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze nim objętym. W związku z tym, w prognozie zawarto ocenę relacji pomiędzy ustaleniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego oraz aspektami gospodarczymi i społecznym. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi przy tym podstawowy środek zapewnienia utrzymania równowagi przyrodniczej i osiągnięcia zrównoważonego rozwoju.

Zakres merytoryczny prognozy określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Odpowiednio do wymogu art. 53 ww. ustawy zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie został uzgodniony z właściwymi organami – Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo znak: WOO-III.411.353.2020.MM.1 z dnia 16 października 2020 roku) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Środzie Wielkopolskiej (pismo znak: ON-NS.9011.45.2020 z dnia 7 października 2020 roku).

1.3. Wykorzystane materiały i metody pracy

Niniejsze opracowanie zostało wykonane w oparciu o istniejącą literaturę naukową, dostępne materiały tematyczne Urzędu Miejskiego w Środzie Wielkopolskiej, akty prawne oraz wizję lokalną. Na podstawie zebranych informacji oceniono potencjalne zagrożenie środowiska związane z realizacją ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wskazano ewentualne negatywne i niepożądane konsekwencje z tego wynikające oraz zaproponowano sposoby i metody ich minimalizowania.

Podczas sporządzania prognozy wykorzystano wiele pozycji literatury naukowej. Do najważniejszych z nich zalicza się:

- *Fizjografia urbanistyczna*, A. Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Geografia regionalna Polski*, J. Kondracki, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Klimatologia ogólna*, W. Okołowicz, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1969,
- *Meteorologia i klimatologia dla rolników*, R. Gumiński, Warszawa 1954.

Aby w pełni stwierdzić czy oceniany dokument zawiera elementy zapewniające ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju, przy opracowywaniu prognozy wykorzystano szereg dokumentów strategicznych, przede wszystkim regionalnego i krajowego, odnoszących się bezpośrednio, jak i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi. Były to m.in.:

- Strategia Rozwoju Gminy Środa Wielkopolska na lata 2015-2020,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2017-2020,
- Strategia Rozwoju Powiatu Średzkiego na lata 2015-2024,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym,
- Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030,

- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019, WIOŚ, Poznań,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Wykorzystano również następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2021 poz. 741 ze zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2021 poz. 247);
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. 2020 poz. 113 ze zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2021 poz. 1098);
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.);
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2021 poz. 710 ze zm.);
- ustawy z dnia 28 września 1991 roku o lasach (Dz.U. 2021 poz. 1275);
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. 2017 poz. 1161 ze zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2021 poz. 624 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. 2021 poz. 195);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2021 poz. 888 ze zm.);
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2021 poz. 779 ze zm.);
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2020 poz. 2028 ze zm.).

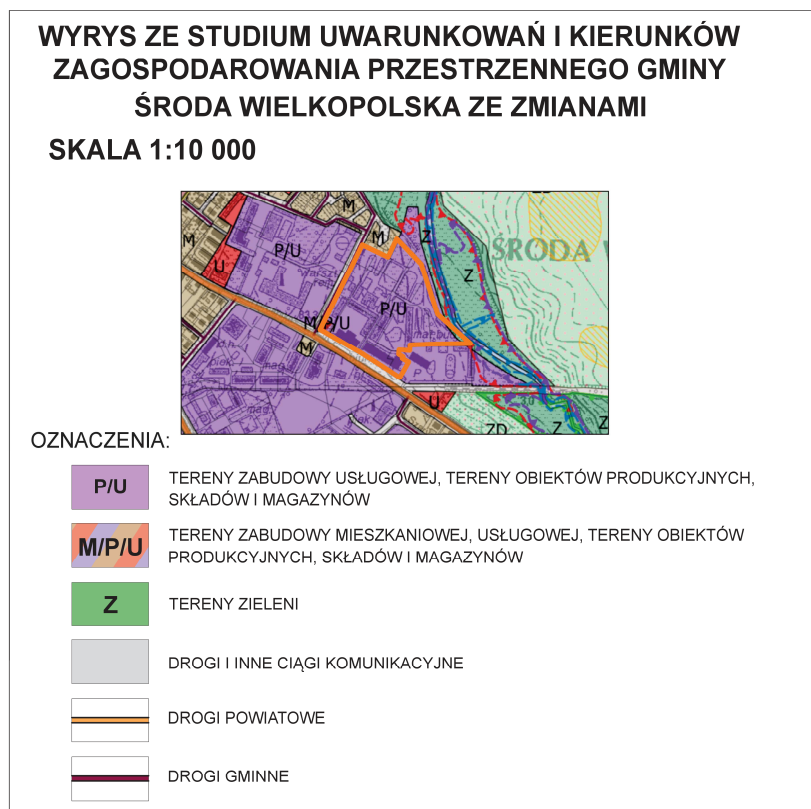
Posłużono się również mapą topograficzną (1:10 000), sozologiczną (1:50 000) i hydrograficzną (1:50 000) gminy Środa Wielkopolska oraz ortofotomapą obszaru objętego ustaleniami projektu planu. Ponadto korzystano z bazy danych hydrogeologicznych.

Przy sporządzaniu prognozy zastosowano metodę indukcyjno-dedukcyjną, polegającą na analizie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i łączeniu w całość posiadanych informacji o mechanizmach funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Przy określaniu potencjalnych skutków realizacji zapisów projektu planu miejscowego wykorzystano wiedzę o funkcjonowaniu środowiska. Szczególnie przydatna była wówczas metoda porównawcza.

1.4. Położenie obszaru objętego prognozą i jego użytkowanie

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajduje się w województwie wielkopolskim, w powiecie średzkim, w mieście Środa Wielkopolska przy ulicy Harcerskiej.

Ryc. 1. Obszar objęty planem na tle wyrysu ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów z Urzędu Miejski w Środzie Wielkopolskiej

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska analizowany obszar przeznaczony został pod tereny zabudowy usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz tereny zieleni. (ryc. 1).

Krajobraz analizowanego obszaru stanowią tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej. Na analizowanym obszarze zlokalizowane są także lokale mieszkalne, w tym wielorodzinne w budynku usługowym. Dodatkowo, na analizowanym obszarze zlokalizowane są silosy. Sąsiedztwo analizowanego obszaru stanowią głównie tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej. W sąsiedztwie znajduje się także zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Od północnego wschodu teren sąsiaduje z rzeką Moskawą.

1.5. Ustalenia projektu planu, jego cele oraz powiązania z innymi dokumentami

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalają następujące przeznaczenia terenu tj.

1. tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1U, 2U;
2. tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1P/U, 2P/U, 3P/U, 4P/U;
3. teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, oznaczony na rysunku planu symbolem E;
4. teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem KDW.

Dla terenów zabudowy usługowej, oznaczonych na rysunku planu symbolami 1U, 2U, w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu ustalono dopuszczenie lokalizacji budynków usługowych, garażowych, gospodarczych, gospodarczo-garażowych, wiat. Dodatkowo, na terenie 1U utrzymuje się istniejące lokale mieszkalne, w tym wielorodzinne w budynku usługowym z możliwością przebudowy, remontów, zmiany sposobu użytkowania. Ustalono dopuszczenie obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, w tym placówek edukacyjnych. Dopuszczono lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, parkingów, dojść, dojazdów. Zakazano lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, przedszkola z dopuszczeniem przedszkola przyzakładowego. Ustalono dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW. Wskaźnik intensywności zabudowy (liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej) będzie wynosił:

- na terenie 1U od 0 do 2,6,
- na terenie 2U: od 0 do 3,9.

Ustalono maksymalną powierzchnię zabudowy: nie więcej niż 66% powierzchni działki budowlanej.

Ustalono powierzchnię biologicznie czynną: nie mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej.

Ustalono wysokość budynków:

- na terenie 1U do 12 m;
- na terenie 2U: do 18,0 m, przy czym dopuszcza się miejscowe podwyższenie fragmentu elewacji frontowej o 2 m, na odcinku nie dłuższym niż 25% szerokości elewacji frontowej budynku.

Wysokość budowli nie może przekraczać 20,0m. Dopuszczono lokalizację kondygnacji podziemnych, z uwzględnieniem warunków gruntowo – wodnych. Ustalono dowolną geometrię i nachylenie połaci dachowych.

Dla terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, oznaczonych na rysunku planu symbolami: 1P/U, 2P/U, 3P/U, 4P/U w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu ustalono dopuszczenie lokalizacji budynków produkcyjnych, składów, magazynów, budynków usługowych, budynków garażowych, gospodarczych, gospodarczo – garażowych, hal namiotowych, wiat, portierni, silosów. Dopuszczono lokalizację obiektów i urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zakazano lokalizacji szpitali, domów opieki społecznej, obiektów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, w tym przedszkoli, placówek edukacyjnych, z dopuszczeniem przedszkoli przyzakładowych. Dopuszczono lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, parkingów, dojazdów, ekranów akustycznych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Wskaźnik intensywności zabudowy będzie wynosił od 0 do 2,6 (liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej). Określono maksymalną powierzchnię zabudowy: nie większą niż 66% powierzchni działki budowlanej. Ustalono powierzchnię biologicznie czynną: nie mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej. Dopuszczono lokalizację kondygnacji podziemnych, z uwzględnieniem warunków gruntowo – wodnych. Wysokość budynków na terenie 1P/U może wynosić: dla budynków usługowych, w tym budynków socjalno – biurowych do 12,0 m, budynków magazynowych do 6,0 m, pozostałych budynków do 8,0 m. Wysokość budynków na terenach 2P/U, 3P/U, 4P/U określono do 12,0 m. Wysokość budowli na terenie 1P/U będzie wynosić do 12,0 m, a na pozostałych terenach do 20,0 m. Ustalono dowolną geometrię i nachylenie połaci dachowych. Nakazano realizacji pasa zieleni izolacyjnej, zgodnie z oznaczeniem na rysunku projektu planu, z dopuszczeniem infrastruktury technicznej i zjazdów.

Dla terenu infrastruktury technicznej – elektroenergetyki, oznaczonego na rysunku planu symbolem E w zakresie zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu ustalono lokalizację infrastruktury technicznej – elektroenergetyki. Dopuszczono lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Wskaźnik intensywności zabudowy będzie wynosił od 0 do 1,0 (liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej). Określono maksymalną powierzchnię zabudowy: nie większą niż 50% powierzchni działki budowlanej. Ustalono powierzchnię biologicznie czynną: nie mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej.

Wysokość budynków będzie wynosić: do 9,0 m. Ustalono dowolną geometrię i nachylenie połaci dachowych.

W projekcie planu wprowadza się również teren drogi wewnętrznej (KDW).

Podstawowym celem projektu planu jest zapewnienie ładu przestrzennego, dostosowanie istniejących funkcji terenu do zapisów zgodnych z obowiązującymi przepisami oraz uzupełnienie tych zapisów o dodatkowe funkcje wynikające z aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Przeznaczenie przedmiotowego obszaru zgodne jest z założeniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Projekt planu zapewnia zachowanie i ochronę najważniejszych walorów środowiska przyrodniczego oraz określa sposób zagospodarowania omawianego obszaru zgodnie z aktualną polityką przestrzenną gminy. Projektowane zmiany nawiązują do charakteru okolicznej zabudowy omawianych terenów.

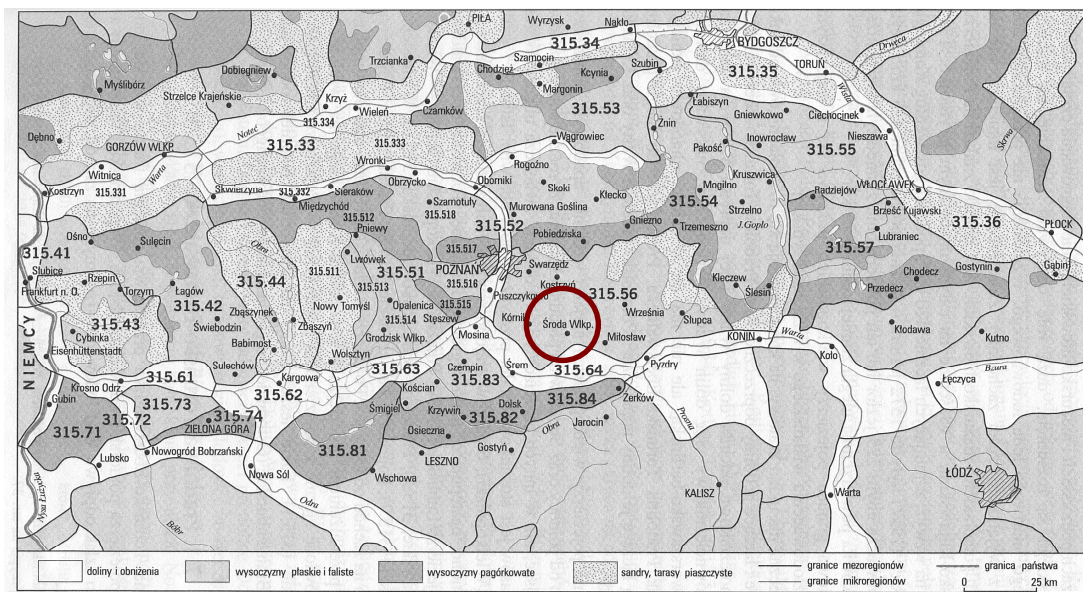
Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* zapisy projektu planu muszą być powiązane z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotowy projekt planu zapewnia zachowanie i ochronę najważniejszych walorów środowiska przyrodniczego oraz określa sposób zagospodarowania omawianego obszaru zgodnie z aktualną polityką przestrzenną gminy, nawiązuje tym samym do zapisów zawartych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska.

2. Ocena stanu i funkcjonowania środowiska na obszarze objętym projektem planu oraz potencjalne jego zmiany w przypadku braku realizacji projektu

2.1. Położenie fizyczno-geograficzne

Według podziału fizyczno-geograficznego (J. Kondracki 1998) obszar objęty zasięgiem leży w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (315) w dwu makroregionach, tj. na Pojezierzu Wielkopolskim (315.5) w obrębie mezoregionu Równina Wrzesińska (315.56) oraz fragmentarycznie na południowym zachodzie w Pradolinie Warciańsko-Odrzańskiej (315.6) w obrębie mezoregionu Kotlina Śremska (315.64) (ryc. 2). Natomiast według podziału geomorfologicznego Niziny Wielkopolskiej B. Krygowskiego obszar ten przynależy do dwóch regionów, tj. Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (B) - subregion Odcinek Śremski (B4) i Wysoczyzny Gnieźnieńskiej (IX) – subregion Równina Średzka (IX1). Pod względem hipsometrycznym analizowany obszar jest względnie płaski. Fragment doliny Warty w południowo-zachodniej części obszaru wciną się na kilkanaście metrów poniżej powierzchni wysoczyzny.

Ryc. 2. Podział fizyczno-geograficzny pojezierzy i pradolin wielkopolskich wg J. Kondrackiego

Ryc. 22. Pojezierza i pradoliny wielkopolskie

Mezoregiony: 315.33 — Kotlina Gorzowska, 315.34 — Dolina Śródkowej Noteci, 315.35 — Kotlina Toruńska, 315.36 — Kotlina Płocka, 315.41 — Lubuski Przełom Odry, 315.42 — Pojezierze Łagowskie, 315.43 — Równina Torzyńska, 315.44 — Brzda Zbąszyńska, 315.51 — Pojezierze Poznańskie, 315.52 — Poznański Przełom Warty, 315.53 — Pojezierze Chodzkie, 315.54 — Pojezierze Gnieźnieńskie, 315.55 — Równina Inowrocławska, 315.56 — Równina Wrzesińska, 315.57 — Pojezierze Kujawskie, 315.61 — Dolina Śródkowej Odry, 315.62 — Kotlina Kargowska, 315.63 — Dolina Śremska, 315.64 — Kotlina Śremska, 315.71 — Wzniesienia Gubińskie, 315.72 — Dolina Dolnego Bobru, 315.73 — Wysoczyzna Czerwieńska, 315.74 — Wał Zielonogórski, 315.81 — Pojezierze Sławskie, 315.82 — Pojezierze Krzywińskie, 315.83 — Równina Kościańska, 315.84 — Wał Żerkowski

Źródło: Kondracki, J., *Geografia regionalna Polski*, 2003 r. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

Największe urozmaicenie stanowi jednak szeroka na niespełna 1km rynna jeziorna, ciągnąca się od Zaniemyśla do Kórnik. Wcina się ona na kilkanaście metrów w powierzchnię wysoczyzny. Wyraźnym wcięciem, tj. na około 10 m, zaznacza się także dolina Średzkiej Strugi. Przebiega ona w odległości kilku kilometrów od rynny jeziornej i w przybliżeniu jest do niej równoległa. Deniwelacje powierzchni

w obrębie analizowanego arkusza przekraczają 40 metrów. W północno-wschodniej części obszaru występują tereny najwyższe, tj. ponad 100 m n.p.m., z kulminacją na północ od wsi Staniszewo 106,5 m n.p.m. Najniższy punkt leży w dolinie Warty o rzędnej około 59 m n. p. m. Pod względem klimatycznym (podział R. Gumińskiego) analizowany obszar leży w dzielnicy środkowej (VIII).

2.2. Budowa geologiczna, warunki glebowe i surowce mineralne

Powierzchnia terenu jest słabo zróżnicowana pod względem hipsometrycznym i zamyka się w wartościach od 60,0 m n.p.m. w dolinie Warty do 106,5 m n.p.m. w okolicy wsi Markowice. Wysokości względne pomiędzy dnami dolin a kulminacjami płatów wysoczyznowych osiągają wartości 10-20 m. W obrębie arkusza znajdują się następujące formy lub zespoły form:

- 1) Wysoczyzna morenowa. Forma płasko-falista, której strop budują glina zwałowa, piaski i żwiry fazy leszczyńskiej zlodowacenia bałtyckiego;
- 2) Pradolina Warciańsko-Odrzańska. Forma utworzona w czasie schyłku fazy poznańskiej zlodowacenia bałtyckiego. Twór poligenetyczny powstały w miejscu, w którym istniały wcześniej kopalne formy wklęsłe. Terasy towarzyszące dolinie są formami erozyjno-akumulacyjnymi. Na terasie środkowej występują eoliczne piaski pokrywowe i wydmy. Dolinę wypełniają utwory plejstoceny (piaski i żwiry rzeczne) i holoceny (mułki, piaski i żwiry rzeczne, namuły, mady);
- 3) Rynny glacialne. Formy subglacialne, rozcinające wysoczyznę morenową. Rynnę Kórnicką wypełniają liczne jeziora. Rynna Średzkiej Strugi jest pozbawiona naturalnych zbiorników wodnych;
- 4) Doliny o charakterze rynnowym. Ich znaczne nagromadzenie na wschód od rynny jezior kórnickich. Są to formy powstałe w wyniku rozcięcia wysoczyzny przez wody podlódowcowe (tzw. "drumlina erozyjna");
- 5) Sandry. Zbudowane z fluwioglacjalnych piasków i żwirów. Są to formy związane z fazą leszczyńską i z fazą poznańską zlodowacenia bałtyckiego. Występują na wysoczyźnie morenowej w postaci izolowanych płatów na W od rynny kórnickiej i w rejonie Markowice – Bieganowo. Utwory sandrowe budują także wyższe poziomy terasowe w obrębie większych rynien glacialnych;
- 6) Ozy. Wały piaszczysto – żwirowe powstałe w szczelinach i kanałach lądolodu. Składają się z izolowanych pagórków i tworzą najwyższą kulminację w obrębie arkusza mapy;

- 7) Wydmy. Formy powstałe w starszym i młodszym dryasie oraz na początku preborealu. Występują w obrębie środkowej terasy pradolinnej oraz na wysoczyźnie morenowej w rejonie Mościenicy i na obszarze Lasu Kórnickiego (Bartkowski, 1957).

Analizowany obszar leży w obrębie monokliny przedsudeckiej zbudowanej ze skał permsko-mezozoicznych, które zalegają niezgodnie na pofałdowanych utworach paleozoicznych. Powierzchnię mezozoiczną na omawianym obszarze tworzą osady górnej jury, na których zalega oligocen o miąższościach rzędu 10 m. Nad nimi zalega formacja miocenińska, której miąższości są rzędu 75-100 m w części zachodniej i centralnej i spadają do około 50-75 m w części wschodniej. Osady mioceniskie na całym obszarze pokrywają osady plioceniskie, przy czym przeważają miąższości 25-50 m. Jedynie na południu i wschodzie są one rzędu 50-75 m, zaś na północy poniżej 25 m. Łączne miąższości wszystkich osadów trzeciorzędowych generalnie rosną ze wschodu (około 120 m) ku zachodowi (około 160 m). Miąższości czwartorzędu generalnie rosną z południa od poniżej 25 m ku północy, gdzie zawierają się w przedziale 50 do 75 m. Wśród utworów powierzchniowych dominują utwory plejstocenu i holocenu. Większość obszaru stanowią powierzchnie wysoczyzn morenowych płaskich i falistych, zbudowanych z glin zwałowych i piasków. Są one przecinane przez rynnę jezior oraz system drobnych dolin rzecznych, jak np. Średzką Strugę, Głuszynkę czy Kopel. Fragmentarycznie pojawiają się także równiny sandrowe oraz wydmy, np. na południowy zachód od Kórnika. W południowo-zachodnim skrawku analizowanego obszaru występuje niewielki fragment terasy zalewowej doliny Warty.

Środa Wlkp. jest gminą rolniczą, użytki rolne w stosunku do całkowitej powierzchni gminy stanowią 78% gruntów ogółem. Na terenie gminy największe obszary gleb należą do wyższych klas bonitacyjnych (III a i III b). Uprawia się tu przede wszystkim zboża, ziemniaki, buraki cukrowe i warzywa. W gospodarce gminy dominują duże i średnie gospodarstwa rolne specjalizujące się w hodowli trzody chlewnej, bydła mlecznego oraz drobiu.

Na terenie objętym projektem planu nie udokumentowano osuwisk, ani terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Obszar objęty projektem planu położony jest poza udokumentowanymi złożami kruszywa naturalnego oraz poza granicami występowania terenów i obszarów górniczych. Jednakże tereny obejmuje koncesja na nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. udzielona PGNiG S.A., na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie „Kórnik-Środa” – ważna do 19.07.2024 r.

2.3. Wody powierzchniowe i podziemne

Analizowany obszar jest częścią składową dorzecza Warty. Jej przebieg warunkuje generalnie kierunki odpływu cieków, tj. na południe poprzez Średzką Strugę, która jest dopływem Maskawy oraz na zachód poprzez Głuszynkę i Kopel, który uznawany jest za jej dopływ. Z uwagi na to, że część cieków to bezpośrednie dopływy Warty, znaczna część działów wodnych jest III rzędu. To samo dotyczy obszarów międzyrzeczy Warty. Z uwagi na wyraźne kulminacje rzeźby terenu na analizowanym obszarze nie ma wododziałów niewyraźnych. Występują natomiast bramy w działach wodnych; między jeziorami Kórnickim i Bnińskim, na dziale Michałówki i Średzkiej Strugi, czy tej ostatniej i cieku bez nazwy koło wsi Śródka. Na analizowanym obszarze występuje szereg działów wodnych okalających obszary bezodpływowe ewapotranspiracyjne i chłonne. Główne użytkowe poziomy wód słodkich wg wieku geologicznego skał pochodzą z czwartorzędu i trzeciorzędu. Analizowany obszar leży na pograniczu utworów o średniej i małej zasobności w wody podziemne i charakteryzuje się średnią możliwością wystąpienia zanieczyszczenia pierwszego poziomu użytkowego wód. W badanym obszarze wody nie wykazują objawów zasolenia i leżą poza potencjalnym zasięgiem formacji solonośnych. Strop strefy wód mineralnych zalega na poziomie 200-500 metrów głębokości. Wody termalne analizowanego obszaru cechują się stosunkowo małą mineralizacją. Źródła wód, tak jak na przeważającym obszarze kraju występują tu nielicznie w postaci mało wydajnych wypływów porowych w piaskach i żwirach.

Z uwagi na to, że rzeką odwadniającą cały omawiany obszar jest Warta, jest on odwadniany przez jej dopływy. Od wschodu na zachód, tj. w kierunku Warty, płyną: Kanał Orłowo, Kanał Radzewicki Głuszynka (Kamionka) z Koplem, który jest na ogół uznawany za rzekę główną. Z północy w kierunku południowym natomiast występuje odwodnienie poprzez systemy cieków Brodek i Średzką Strugę, które są dopływami Maskawy, a ta z kolei dopływem Warty. Na zachód od drogi Gądky – Zaniemyśl zlokalizowane są jeziora wypełniające Rynnę Kórnicka. Są to jeziora płytkie, o małych zasobach wodnych. Spośród nich jedynie Jezioro Bnińskie można zaliczyć do zbiorników o średniej zasobności wód, tj. 9,5 mln m³. Jeziora wskutek niewielkich głębokości ulegają intensywnemu wypłycaaniu, czego efektem jest szybko postępujący zanik, widoczny w osi rynny. Cztery spośród pięciu jezior w ciągu ostatnich kilkudziesięciu lat zmniejszyły swą powierzchnię przeciętnie o kilka do kilkunastu procent. Z uwagi na przepływowość jeziora cechują niewielkie wahania stanów wód rzędu kilkudziesięciu centymetrów okresie wieloletnim. Maksymalne stany wód występują z reguły wiosną, a minimalne wczesną jesienią. Najniższe temperatury wód, tj. około 1°C występują w styczniu i lutym, zaś maksymalne, tj. ponad 20°C w lipcu i sierpniu. Oprócz jezior występują także glinianki, doły

potorfowe, starorzecza oraz stawy w okolicy Środy Wlkp. (w dolinie Średzkiej Strugi), wsi Jarosławiec i Szczytniki.

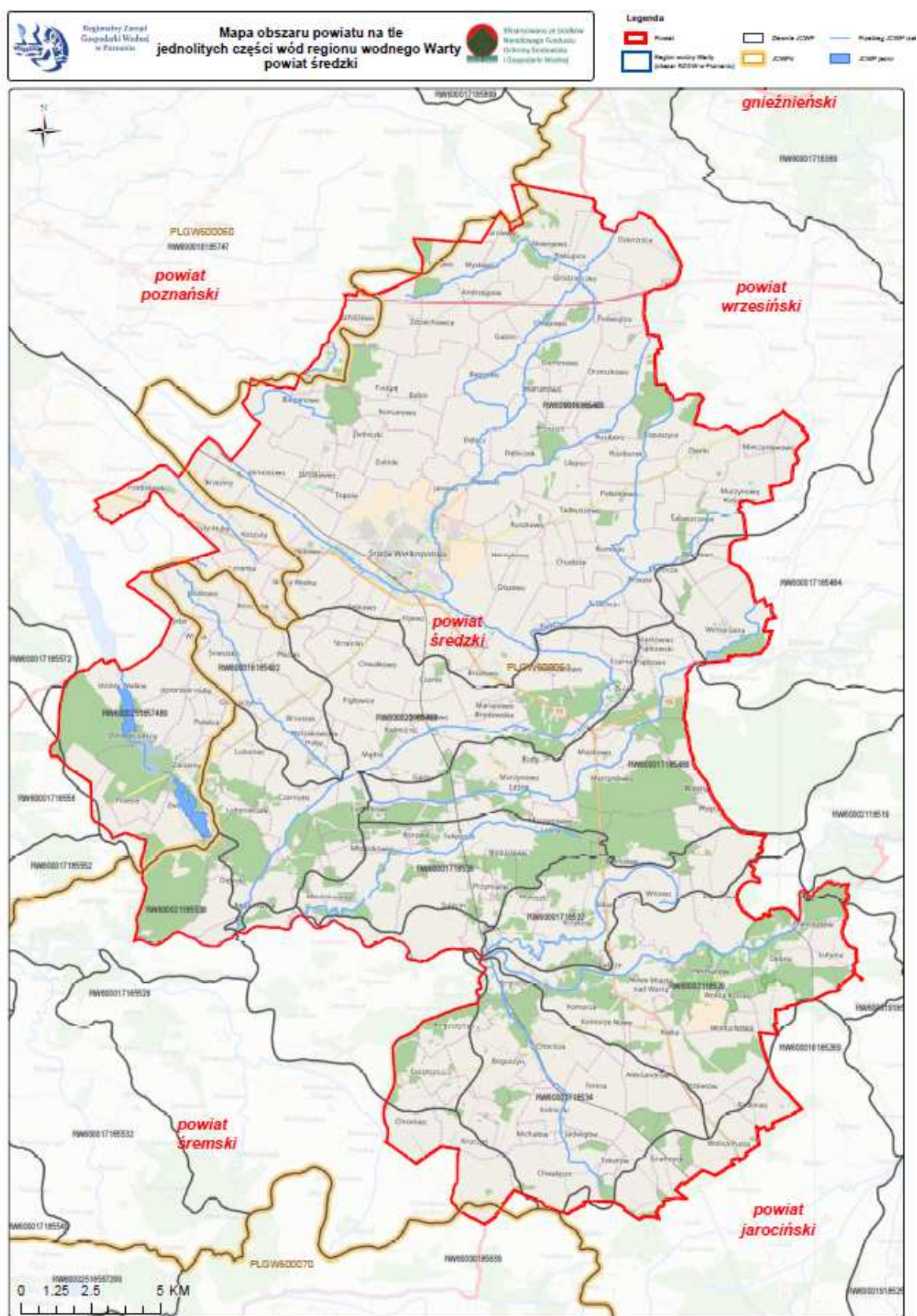
Teren Gminy Środa Wlkp. według podziału hydrogeologicznego Polski (B. Paczyński 1977, 1980) znajduje się w makroregionie Niżu Polskiego, w rejonie wielkopolskim, subregionie gnieźnieńsko – kujawskim i pradoliny warszawsko – berlińskiej. Występowanie poziomów wodonośnych jest ściśle związane z budową geologiczną, która warunkuje istnienie skał umożliwiających gromadzenie się wody. Na obszarze Gminy Środa Wlkp., rozpoznano dwa piętra wodonośne: czwartorzędowe i neogeńskie. Powszechnie do eksploatacji ujmowane jest piętro wód neogeńskich – poziom mioceński. Poziom ten odgrywa kluczową rolę w zaopatrzeniu w wodę pitną rejonu średzkiego. Gmina Środa Wlkp. jak i cały Powiat Średzki charakteryzuje się niekorzystnymi warunkami wodnymi objawiającymi się deficytem wody. Użytkowym piętrzem wodonośnym w gminie jest piętro neogeńskie, poziom mioceński. Regionalny zbiornik mioceński charakteryzuje się słabą odnawialnością zasobów. Na podstawie wyników badań regionalnych wysoczyzny średzko – wrzesińskiej, oceniono, że zwierciadło wód mioceńskich przed eksploatacją (stan naturalny odtworzony) w rejonie Środy Wlkp. kształtowało się na poziomie 83,5 m n.p.m. W strefach zasilania (wielkopolska dolina kopalna) osiągało rzędne 90 – 91 m n.p.m., w strefach drenażu rzeki Warty typu artezyjskiego 75 – 76 m n.p.m. Aktualnie rzędne zwierciadła wody na ujęciu w Środzie Wlkp. kształtują się w granicach 60,0 m n.p.m., czyli depresja wynosi 23,5 m. W warunkach naturalnego krążenia wody neogeńskie rejonu Środy Wlkp. były zasilane z północnego wschodu z terenu wielkopolskiej doliny kopalnej, drogą przesączania przez zmniejszoną miąższość pokrywy ilastej neogenu (Dąbrowski S. i inni 1987 r.). Pod wpływem eksploatacji ujęć mioceńskich na terenie miasta Środa Wlkp., a zwłaszcza ujęcia miejskiego, zmieniły się warunki krążenia wód tego poziomu. Uformował się lej depresyjny, który zlikwidował odpływ wód na południe ku rzece Warcie, a uaktywnił dopływ z południa (pradoliny warszawsko – berlińskiej) ze strefy ciśnień piezometrycznych oraz od strony zachodniej (Jezior Kórnickich).

Obszar objęty planem znajduje się w granicach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”.

Obszar objęty planem znajduje się w Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 61 (PLGW600061).

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Ryc.3 Mapa obszaru powiatu na tle jednolitych części wód regionu wodnego Warty – powiat średzki

Źródło: Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Zgodnie z ustaleniami *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021* przedmiotowa JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz niezagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWPd jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Zgodnie z Mapą stanu jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) wg podziału na 172 obszary stan wód podziemnych chemiczny i ilościowy określono jako dobry (2019 r.).

Zgodnie z „Oceną jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w roku 2016 /wg PIG/” w punkcie kontrolnym nr MONBADA 2602 w miejscowości Śrem wyznaczono IV klasę końcową.

Obszar objęty planem znajduje się w obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – Moskawa do Wielkiej (kod PLRW600016185469). Zgodnie z ustaleniami *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021* przedmiotowa JCWP jest naturalną częścią wód (NAT), charakteryzuje się złym stanem oraz zagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w roku 2014-2019 udostępnionej na stronie internetowej GIOŚ w punkcie kontrolnym Moskawa od Wielkiej do ujścia stan wód określono jako zły.

Na terenie objętym projektem planu brak udokumentowanych ujęć wód podziemnych oraz ustanowionych stref ochronnych tych ujęć.

2.4. Warunki klimatyczne

Obszar ten należy do strefy klimatu umiarkowanego w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów oceanizmu i kontynentalizmu. Najczęściej napływają nad omawiany obszar, z zachodu wilgotne masy powietrza polarnomorskiego. Dominują wiatry z kierunku zachodniego, słabe i bardzo słabe. Średnia roczna temperatura powietrza przekracza 8°C. Średnie temperatury powietrza na podstawie danych ze stacji Pętkowo gm. Środa Wlkp. wynosiły odpowiednio: średnia minimalna stycznia -1,5 °C, średnia maksymalna lipca +19 °C, średnia roczna +8,8 °C. Liczba dni mroźnych waha się od 30 – 50 dni, liczba dni z przymrozkami wynosi średnio 100 – 110 dni, a przeciętny czas trwania pokrywy śnieżnej waha się od 38 – 60 dni. Średnie roczne sumy opadów (posterunek opadowy w Nagradowicach) wynoszą około 530 mm, przy czym maksimum opadów przypada na miesiące letnie (lipiec, sierpień i czerwiec), a minimum na miesiące zimowe (luty, marzec). W latach wilgotnych opady wynoszą 816 mm, natomiast w latach suchych 345 mm. Pokrywa śnieżna utrzymuje się przez około 50 dni. Okres wegetacyjny trwa około 220 dni. Według podziału Gumińskiego (1948) obszar ten

należy do VII środkowej – dzielnicy rolniczo-klimatycznej, a wg Wosia (1994) do Regionu Środkowowielkopolskiego.

2.5. Roślinność i świat zwierzęcy

Obszar gminy jest stosunkowo zróżnicowany pod względem potencjalnej roślinności naturalnej. Duża część mapy stanowi siedlisko środkowoeuropejskich gradów dębowo-grabowych (*Galio silvatici-Carpinetum*) zarówno w postaci ubogiej, jak i bogatej. Pomiedzy nimi spotkać można płaty siedliska borów mieszanych dębowo-sosnowych (*Pino-Quercetum*) i środkowoeuropejskiego boru sosnowego (*Leucobryo-Pineyum*). Rynnę jezior zaniemysko-kórnickich i doliny cieków zajmują siedliska łęgu jesionowo-olszowego (*Circaeo-Alnetum*) i łęgu jesionowo-wiązowego (*Fraxino-Ulmetum*). Panującymi gatunkami drzew są sosna i dąb, a z pozostałych gatunków najwięcej jest brzozy i olchy. Wśród siedlisk leśnych na tym arkuszu dominuje bór mieszany świeży, las mieszany świeży, bór świeży i las świeży. Występują istniejące stanowiska Modrzewia polskiego. Roślinność synantropijna, zastępująca roślinność naturalną, ulega degeneracji pod wpływem człowieka – następuje eusynantropizacja roślinności.

Na podstawie wizji lokalnej nie odnotowano gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz.U. 2016 poz. 2183), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochronie gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie. Obszar objęty planem charakteryzuje się występowaniem gatunków flory i fauny typowych dla obszarów antropogenicznych, sąsiadujących z zabudową miejską.

2.6. Stan jakości powietrza i klimatu akustycznego

Stan czystości powietrza w znacznym stopniu warunkuje jakość życia na danym terenie, ponieważ powietrze jest nie tylko źródłem tlenu, ale ma również decydujący wpływ na zdrowie człowieka. Zanieczyszczenie powietrza polega więc na wprowadzaniu do atmosfery substancji stałych, ciekłych lub gazowych w ilościach, które mogą ujemnie wpływać na zdrowie ludzi, klimat, przyrodę, glebę, wodę lub spowodować inne szkody w środowisku. Stan czystości powietrza w dużej mierze uzależniony jest tym samym od skali i kierunków rozwoju regionu. Wzrost zanieczyszczenia

powietrza wynika zarówno z rozwoju budownictwa mieszkaniowego, jak i aktywności gospodarczej, gdyż wymuszają one wzrost zapotrzebowania energetycznego, co w konsekwencji powoduje większą emisję zanieczyszczeń.

Przy ocenie jakości powietrza atmosferycznego na obszarze objętym projektem planu wykorzystano raport GIOŚ w Poznaniu pt. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020. Prezentowaną ocenę wykonano w oparciu m. in. o ustawę - Prawo ochrony środowiska czy rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza. Główny Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni, a następnie dokonuje klasyfikacji stref, dla każdej substancji odrębnie, według określonych kryteriów. Wyniki ocen dla danego województwa są niezwłocznie przekazywane zarządowi województwa.

Pod kątem ochrony zdrowia ludzkiego w 2020 roku w strefie wielkopolskiej nie stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych stężeń SO_2 , NO_2 , C_6H_6 , CO, PM_{10} , Pb, As, Cd, Ni, O_3 (klasa A – dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefa uzyskała klasę D2). Strefę wielkopolską zaliczono do klasy C pod względem stężenia pyłu B(a)P. Natomiast dla pyłu $\text{PM}_{2,5}$ strefa wielkopolska uzyskała klasę C1 (poziom dopuszczalny I faza, strefa wielkopolska uzyskała klasę A).

Pod względem kryteriów określonych w celu ochrony roślin, strefę wielkopolską ze względu na dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu (NO_x) oraz ozonu O_3 zaliczono do klasy A (klasa strefy dla O_3 wg poziomu celu długoterminowego D2).

Hałas jest powszechnym zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego, spośród wielu jego źródeł do najbardziej uciążliwych zalicza się hałas komunikacyjny. Wpływ na teren objęty projektem planu ma bezpośrednie sąsiedztwo drogi powiatowej – ul. Harcerskiej. Ustalenia projektu planu nie mają jednak wpływu na wzmożoną emisję hałasu z w/w ciągów komunikacyjnych, która w przypadku nadmiernego wzrostu byłaby rażąca dla ludzi i środowiska przyrodniczego. Ponadto ustalenia projektu planu dopuszczają lokalizację ekranów akustycznych oraz wprowadzają zapis, że w przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej, nakaz zastosowania skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.7. Obiekty i obszary chronione

2.7.1. Środowisko przyrodnicze

Obszar objęty projektem planu położony jest poza granicami powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*.

Teren objęty projektem planu zlokalizowany jest na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 143 "Subzbiornik Inowrocław - Gniezno".

2.7.2. Środowisko kulturowe

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* ochronie i opiece podlegają:

- zabytki nieruchome, w szczególności: krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne i zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni, miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki ruchome, w szczególności: dzieła sztuk plastycznych, rzemiosła artystycznego i sztuki użytkowej, kolekcje, numizmaty oraz pamiątki historyczne, wytwory techniki, materiały biblioteczne, instrumenty muzyczne, wytwory sztuki ludowej i rękodzieła oraz inne obiekty etnograficzne, przedmioty upamiętniające wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji,
- zabytki archeologiczne, w szczególności: pozostałości terenowe pradziejowego i historycznego osadnictwa, cmentarze, kurhany, relikty działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Na obszarze objętym projektem planu nie znajdują się zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, ani żadne obiekty wpisane do rejestru zabytków.

2.8. Grunty przeznaczone na cele nieleśne

W granicach obszaru objętego projektem planu nie występują grunty rolne o klasach I-III. W związku z tym nie zachodzi konieczność przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych*.

2.9. Grunty przeznaczone na cele nieleśne

Na obszarze objętym planem nie przeznaczają się gruntów leśnych na cele nieleśne.

2.10. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu miejscowego

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, brak planu miejscowego dla danego terenu oznacza przede wszystkim utrudnienia w określeniu zasad kształtowania polityki przestrzennej i sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy. Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego na danym obszarze oraz często skuteczną ochronę jego środowiska przyrodniczego.

Na terenach przewidzianych w planie obowiązującym pod zabudowę należy spodziewać się szeregu oddziaływań o zróżnicowanym charakterze i natężeniu. Wśród nich należy wymienić:

- przekształcenie powierzchni ziemi na skutek wprowadzenia nowej zabudowy produkcyjnej, magazynowej, składowej, usługowej, realizacji nowego układu ulic wewnętrznych oraz niezbędnej infrastruktury technicznej i z tym związane przekształcenie terenów niezabudowanych w tereny zainwestowane obiektami kubaturowymi,
- przyrost powierzchni uszczelnionych w miejscach lokalizacji nowych budynków i terenów komunikacyjnych (dróg, dojazdów, miejsc postojowych), a tym samym likwidacja gleb umożliwiających infiltrację wód opadowych i roztopowych, ingerencję w lokalną rzeźbę terenu oraz litologię na skutek dużych ubytków mas ziemnych,
- usunięcie części obecnie istniejącej zieleni, w tym również wprowadzenie nowych nasadzeń w ramach wymaganych powierzchni biologicznie czynnych,
- zmiana uwarunkowań krajobrazowych.

Zaniechanie realizacji projektu planu spowoduje, że lokalizacja nowej zabudowy prowadzona będzie częściowo w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy, które nie zawierają odpowiednich zapisów chroniących środowisko przyrodnicze, a częściowo w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nie stanowią skutecznego narzędzia umożliwiającego kształtowanie ładu przestrzennego (przynoszą negatywne skutki w skali lokalnej). Realizacja inwestycji w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy równoznaczna jest z brakiem z góry określonych ram dotyczących intensywności, parametrów i form zabudowy. Istnieje zatem zagrożenie, że tereny przeznaczone pod nową zabudowę zostaną zbyt

intensywnie lub chaotycznie zainwestowane. Istnieje także ryzyko wprowadzenia na omawiany obszar funkcji niezgodnych z jego charakterem i generujących dla otoczenia zbyt dużo negatywnych oddziaływań.

Dodatkowo brak realizacji ustaleń projektu planu miejscowego może przyczynić się do wprowadzenia chaosu przestrzennego oraz powstania konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

3. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocena skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu

W zakresie przewidywanego oddziaływania skutków realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego stwierdza się, iż projektowane przeznaczenie obszaru oddziaływać będzie w różny sposób na aktualny stan środowiska. W przypadku terenów niezainwestowanych wpływ projektu planu miejscowego na środowisko nie będzie rażąco szkodliwy dla środowiska, aczkolwiek może zmniejszyć się powierzchnia biologicznie czynna, w tym zmniejszy się przepuszczalność terenu na skutek utwardzenia nawierzchni przez planowaną zabudowę. Będzie stanowiło działanie długotrwałe i bezpośrednie.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych. Mając na uwadze powyższe do istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, należą:

- wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,
- zmniejszenie terenów biologicznie czynnych,
- powstanie niewielkiego zaburzenia naturalnego spływu wód do gruntu – retencji w wyniku powstania powierzchni nieprzepuszczalnych,
- dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych spowoduje naruszenie warunków gruntowych wód podziemnych (Budowa kondygnacji podziemnych, w zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania warstwy wodonośnej, spowodować może pewne utrudnienia w ich dotychczasowym przepływie lub zmianę jego reżimu. Dlatego w przypadku realizacji inwestycji budowlanych z kondygnacjami podziemnymi niezbędne może być wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej z elementami badań hydrogeologicznych. W zależności od wyników tych badań, zwłaszcza w zakresie głębokości i rodzaju zalegania wód gruntowych oraz kierunku ich przepływu, niezbędne może okazać się wskazanie metody odwodnienia terenu inwestycji, która pozwoli na utrzymanie w możliwie niezmiennym stanie warunków wodnych w rejonie inwestycji).

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu ustalono:

- 1) zakaz lokalizacji przedsięwzięć, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego;
- 2) dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć, mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z zakazem:
 - a) elektrowni konwencjonalnych, elektrociepłowni,
 - b) instalacji do przetwarzania lub przechowywania odpadów promieniotwórczych,
 - c) grzebowisk zwłok zwierzęcych,
 - d) instalacji do przetwarzania produktów zawierających azbest,
 - e) instalacji do produkcji mas bitumicznych,
 - f) instalacji do zgazowywania, odgazowywania lub upłynniania węgla lub łupku bitumicznego, instalacji do wytwarzania smarów z ropy naftowej,
 - g) instalacji do brykietowania węgla kamiennego lub brunatnego,
 - h) instalacji do przerobu kopalin,
 - i) wierceń wykonywanych w celu składowania odpadów promieniotwórczych;
- 3) zakaz lokalizacji nowej działalności gospodarczej, polegającej na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, w tym ich składowaniu, przeładunku, zbieraniu, przetwarzaniu, obróbce, termicznemu przekształcaniu, w tym spalaniu oraz krakingu odpadów;
- 4) zakaz przekroczenia standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi;
- 5) zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni;
- 6) zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.1. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

O stanie powietrza atmosferycznego decyduje przede wszystkim wielkość i przestrzenny rozkład emisji pochodzących z różnych źródeł. Na jakość powietrza obszaru objętego projektem planu wpływ ma znajdująca się w otoczeniu droga powiatowa nr 3667 P (ul. Harcerska). Zgodnie z wykonaną prognozą natężenia ruchu przez Zarząd Dróg Powiatowych w Środzie Wielkopolskiej, na przedmiotowej drodze w roku 2010 odnotowano natężenie ruchu 2 442 pojazdów na dobę. Istnieje zatem prawdopodobieństwo przekroczenia norm.

Realizacja ustaleń projektu planu wiązać się będzie z emisją zanieczyszczeń pochodzących z źródeł punktowych związanych z ogrzewaniem budynków. Przewiduje się, że realizacja planu miejscowego spowodować może wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza jedynie w przypadku lokalizacji nowej zabudowy.

Poziom emisji niekorzystnych substancji do powietrza związany z realizacją nowej zabudowy będzie odmienny na etapie budowy, jak i eksploatacji. Na etapie prowadzenia prac budowlanych źródłem emisji zanieczyszczeń powietrza będą silniki pojazdów i maszyn budowlanych oraz prace ziemne. Ponadto emisja do atmosfery powstająca w trakcie realizacji ustaleń projektu planu będzie czasowa, ze skutkiem odwracalnym, a przy zachowaniu odpowiednich norm pracy może być znacznie zminimalizowana.

Projekt planu nakazuje przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokim stopniu sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy do 100kW (m.in. fotowoltaika) oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej (zgodnie z działaniami naprawczymi zawartymi w *Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej* przyjętym uchwałą Sejmiku Wojewódzkiego z dnia 13 lipca 2020 r).

W zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń lub zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. z uchwałą nr XXXIX/941/17 z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw). „Ograniczenia i zakazy dotyczą:

- 1) instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych, o których mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 220, poz. 791, poz. 1089 i poz. 1387), takich jak kocioł, kominek lub piec, jeżeli:
 - a) dostarczają ciepło do systemu centralnego ogrzewania lub
 - b) wydzielają ciepło poprzez:
 - i) bezpośrednie przenoszenie ciepła lub
 - ii) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem ciepła do cieczy lub
 - iii) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z systemem dystrybucji gorącego powietrza;
- 2) podmiotów eksploatujących instalacje wymienione w pkt 1.”

W związku z powyższym na obszarze objętym projektem planu nie przewiduje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów stężeń zanieczyszczeń, dlatego też w projekcie planu miejscowego nie zaszła konieczność wprowadzenia innych środków organizacyjnych i technicznych służących ograniczeniu ich ewentualnego niekorzystnego oddziaływania.

W zakresie wpływu ustaleń projektu planu miejscowego na klimat nie przewiduje się znaczących oddziaływań. Projektowane przeznaczenie terenu nie spowoduje zmiany warunków klimatycznych w rejonie. Lokalnie wystąpić może nieznaczne ocieplenie mikroklimatu poprzez zastosowanie rozwiązań grzewczych i technologicznych w nowoprojektowanych budynkach czy ograniczenie wilgotności poprzez wprowadzenie powierzchni utwardzonych, co jednak nie będzie generowało niekorzystnych oddziaływań w tym zakresie.

Monitoring wpływu zmian klimatu jest działaniem niezwykle istotnym i został wskazany w odniesieniu do poszczególnych sektorów i obszarów w ramach właściwych kierunków działań SPA2020 (*Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*).

3.2. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Zgodnie z obowiązującymi wymogami, określone w projekcie planu miejscowego założenia rozwoju przestrzennego opierają się na rzeczywistym rozpoznaniu stanu zasobów wodnych. Założenia te gwarantują ochronę tych zasobów poprzez uwzględnienie określonych warunków i ograniczeń w ich wykorzystaniu.

Działania melioracyjne powinny uwzględniać warunki równowagi ekologicznej obszaru dla zapewnienia ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie gospodarki wodnej. Prawidłowo przeprowadzone zabiegi melioracyjne obok rozwiązań technicznych powinny dawać wskazówki do sposobu gospodarowania wodą w zlewni. Urządzenia melioracyjne wpływają na obieg wody i powietrza w glebie. Kierowanie obiegami nie tylko podnosi żyzność gleby, ale może wpływać na procesy glebowe i w rezultacie stać się czynnikiem kształtującym glebę („Rola urządzeń melioracji szczegółowych w rolnictwie i środowisku przyrodniczym, prof. dr hab. Inż. K. Ostrowski, Kraków 2011r.).

Dopuszczono budowę, przebudowę, rozbudowę, odbudowę, rozbiórki i remonty sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Zapisy planu przewidują zaopatrzenie budynków w wodę z sieci wodociągowej zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie - w razie braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej

działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody). Analizowany obszar posiada dostęp do sieci wodociągowej.

W przypadku wód opadowych i roztopowych ustalono ich odprowadzanie zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z §28 ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka, na której sytuowane są budynki powinna być wyposażona w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Zgodnie z §28 ust. 2 rozporządzenia w przypadku budynków niskich lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zgodnie z §8 pkt 1 rozporządzenia budynki niskie to budynki do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie. W przypadku terenów z budynkami niskimi podstawową zasadą zagospodarowania wód opadowych i roztopowych winno być ich zatrzymanie na terenie, spowolnienie tempa spływu do odbiornika (np. poprzez spływ przez powierzchnie zadarnione). Natomiast dopuszczenie możliwości odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej powinno odbywać się na terenach, w obrębie których możliwości zagospodarowania wód opadowych i roztopowych są ograniczone (np. duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, trudne warunki gruntowo-wodne itd.). Ponadto zgodnie z §17 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także jakie należy spełnić przy wprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. 2019 poz. 1311) wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej: terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych klasy G, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l na sekundę na 1 ha, obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilości, jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l na sekundę na 1 ha mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75 a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, o ile nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesiny ogólnej oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych. Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być

wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, bez oczyszczania.

Infiltracja wody opadowej i roztopowej do gruntu odbywać się może w sposób powierzchniowy oraz podziemny. W pierwszej kolejności zaleca się stosowanie infiltracji powierzchniowej poprzez spływ wód m.in. na trawniki, ogródki przydomowe, rowy trawiaste. Odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do gruntu jest najbardziej skuteczne przy gruntach mocno przepuszczalnych oraz przy głębokim zaleganiu wód gruntowych. W taki sposób powinny zostać zagospodarowane wody opadowe i roztopowe, które nie wymagają oczyszczenia. Wody zanieczyszczone z terenów zurbanizowanych powinny trafić do kanalizacji deszczowej i po podczyszczeniu do odbiornika.

Odprowadzanie ścieków bytowych i przemysłowych odbywać się będzie zgodnie z przepisami odrębnymi. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. Przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Zgodnie z art. 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku m.in. do sieci kanalizacyjnej. Zgodnie z art. 26 ust. 3 rozporządzenia w razie braku warunków przyłączenia sieci kanalizacyjnej działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska. Preferowane było by lokalizowanie nowej zabudowy na terenach objętych planem dopiero po podłączeniu do sieci kanalizacji sanitarnej i tym samym uniknięcie zastosowania rozwiązań indywidualnych. Jednakże wprowadzenie takiego nakazu nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Należy zatem realizować w pełni szczelne zbiorniki bezodpływowe oraz bezawaryjne oczyszczalnie ścieków, tak by nie doszło do zanieczyszczenia wód podziemnych, gleby a za jej pośrednictwem również wód powierzchniowych. Zagadnienie to jest

szczególnie istotne biorąc pod uwagę zobowiązania Polski, jako członka Unii Europejskiej, do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Stosując się do zapisów planu oraz przepisów odrębnych indywidulane rozwiązania w zakresie gospodarki ściekowej będą bezpieczne dla wód podziemnych i powierzchniowych.

Zapisy projektu planu dopuszczają również niwelację terenu względem istniejącego poziomu terenu bez naruszania interesu osób trzecich i istniejących stosunków wodnych.

Wody podziemne w większości GZWP wykazują podatność na zanieczyszczenie. Powodem takiego stanu jest to, że są ujmowane stosunkowo płytko, tzn. przeważnie na głębokościach do kilkudziesięciu metrów. Duża liczba zbiorników znajduje się w nieizolowanych lub częściowo izolowanych od powierzchni terenu piaszczystych i piaszczysto-żwirowych utworach czwartorzędowych.

Dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych na terenach oznaczonych w planie spowoduje naruszenie warunków gruntowych wód podziemnych, aczkolwiek nie spowoduje to znaczących przekształceń powodujących zagrożenie środowiskowe. Ustalenia planu nakazują ochronę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 "Subzbiornik Inwrocław - Gniezno" (tj. Ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne), poprzez zabudowę i zagospodarowanie terenu zgodnie z ustaleniami uchwały i przepisami odrębnymi.

Negatywne oddziaływania na wody podziemne można ograniczyć m.in. poprzez następujące działania:

- inwentaryzacji zarówno faktycznych, jak i potencjalnych ognisk zanieczyszczeń wód podziemnych,
- wykonania barier izolujących ogniska zanieczyszczeń od wód podziemnych, np. ścianki szczelne, ekrany, bariery drenażowe itp.,
- likwidacji zanieczyszczeń, które już przedostały się do wód podziemnych, czyli nakaz rekultywacji gruntów i wód zanieczyszczonych substancjami chemicznymi (np. poprzez zastosowanie technicznych środków oczyszczania; wykorzystanie i ewentualne wspomaganie naturalnych procesów samooczyszczania).

Ustalenia projektu planu regulują zasady gospodarki wodno-ściekowej, w związku z czym realizacja ustaleń projektu planu gwarantują ochronę wód powierzchniowych i podziemnych zarówno w trakcie realizacji, jak i eksploatacji inwestycji.

Ustalenia projektu planu nie wpłyną negatywnie na osiągnięcie celów środowiskowych określonych dla wód powierzchniowych i podziemnych. Zagospodarowanie terenu zabudową produkcyjną,

magazynową, składową czy usługową nie stanowi inwestycji wpływających toksycznie w żaden sposób na wody podziemne. Na przedmiotowym terenie oraz w sąsiedztwie nie znajdują się również zbiorniki wód powierzchniowych, w związku z powyższym nie zostanie naruszony ich stan. Ustalenia te nie będą również negatywnie wpływać na ustanowione dla nich cele środowiskowe, określone w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

3.3. Oddziaływanie na powierzchnię terenu, gleby i zasoby naturalne

Dla części obszaru objętego projektem planu, która jest niezainwestowana ustalone zostały określone wskaźniki intensywności zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej, które nie dają możliwości nadmiernego zintensyfikowania zabudowy.

Dla terenów zabudowy usługowej wskaźnik intensywności zabudowy (liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej) będzie wynosił:

- terenie 1U od 0 do 2,6,
- na terenie 2U: od 0 do 3,9.

Powierzchnia zabudowy terenów usługowych nie może przekraczać 66% powierzchni działki budowlanej, natomiast powierzchnia biologicznie czynna nie będzie stanowić mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej.

W przypadku terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej (1P/U, 2P/U, 3P/U, 4P/U) wskaźnik intensywności zabudowy będzie wynosił od 0 do 2,6 (liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej). Powierzchnia zabudowy nie może przekraczać 66% powierzchni działki budowlanej, a powierzchnia biologicznie czynna nie będzie stanowić mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej.

Wskaźnik intensywności zabudowy dla terenu infrastruktury technicznej - elektroenergetyki będzie wynosił od 0 do 1,0 (liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej). Powierzchnia zabudowy nie może przekraczać 50% powierzchni działki budowlanej, a powierzchnia biologicznie czynna nie będzie stanowić mniej niż 10% powierzchni działki budowlanej.

Realizacja nowych budynków spowoduje trwałe wyłączenie i uszczelnienie fragmentów powierzchni ziemi, na których zostaną one posadowione. Konieczne będzie prowadzenie wykopów i wykonanie fundamentów pod konstrukcje budowlane. Spowoduje to nie tylko powstanie nadmiaru mas ziemnych, które trzeba będzie zagospodarować, ale także spowoduje zmiany w profilu glebowym (nadmierne zagęszczenie, zmiana przepuszczalności podłoża). Są to zmiany nieuniknione i związane z realizacją każdego typu inwestycji budowlanych.

Przy prowadzeniu prac ziemnych, a przede wszystkich wykopów, należy zachować szczególną ostrożność, gdyż wybranie utworów powierzchniowych, w tym gleby stanowiącej naturalny kompleks sorpcyjny, spowoduje skrócenie drogi, a więc i czasu migracji ewentualnych zanieczyszczeń w głąb gruntu, z następstwem do wód podziemnych. Niedopuszczalne jest też używanie do prac budowlanych niesprawnych czy uszkodzonych maszyn i urządzeń.

W celu ograniczenia występowania negatywnych skutków lokalizacji nowej zabudowy na tych terenach wprowadzono zapisy określające obowiązek zachowania minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na poszczególnych działkach budowlanych. Zmiany ukształtowania terenu i właściwości gruntów mogą wystąpić także w skutek dopuszczonych w projekcie planu robót w zakresie budowy, przebudowy, rozbudowy, odbudowy, rozbiórki i remontów sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w obrębie omawianego obszaru. Zapisy projektu planu nakazują zaopatrzenie w energię elektryczną z sieci elektroenergetycznej. Projekt planu przewiduje dopuszczenie stosowania energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych o mocy do 100 kW.

Dopuszczono realizację inwestycji elektroenergetycznych oraz usuwanie kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi sieciami elektroenergetycznymi, zgodnie z przepisami odrębnymi. W projekcie planu ustalono zaopatrzenie w gaz z dystrybucyjnej sieci gazowej, zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszczono uzbrojenie terenu w zakresie usług telekomunikacyjnych, w oparciu o istniejącą i projektowaną sieć telekomunikacyjną. Przekształcenia powierzchni terenu będą miały jednak charakter lokalny i czasowy. Trwałe oddziaływanie na właściwości gruntów wystąpi jedynie poprzez umieszczenie pod powierzchnią terenu poszczególnych elementów infrastruktury technicznej. Ze względu na niewielką skalę działania, nie wpłynie to jednak na zmianę ukształtowania powierzchni terenu i warunki gruntowe.

Wprowadzenie nowej zabudowy na analizowanym obszarze spowoduje wzrost ilości wytwarzanych odpadów. Projekt planu dopuszcza gromadzenie i przetwarzanie odpadów, wyłącznie jeśli wynika to z procesu technologicznego danego wytwórcy. Dodatkowo, na terenie 2P/U utrzymuje się istniejącą działalność związaną z odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów oraz ich zbieraniem, wyłącznie substancji bazujących na wodzie, w tym wodnych odpadów przemysłowych, rozdzielania emulsji wodno-olejowych, uzdatniania wody z każdego rodzaju zanieczyszczeń, przez proces destylacji oraz odzysku rozpuszczalników – recyklingu, przez proces destylacji zanieczyszczeń rozpuszczalników z dopuszczeniem remontów, przebudowy oraz zakazem rozbudowy. Zapisy projektu planu nakładają obowiązek zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi. Sugeruje się zapobiegać

powstawaniu odpadów u źródła, wykorzystywać technologie odzysku i recyklingu odpadów, co wpłynie na usprawnienie systemu gospodarowania odpadami na terenie gminy.

Na terenie objętym projektem planu brak jest zasobów naturalnych – surowców mineralnych, w związku z tym ustalenia projektu planu nie będą generować żadnych negatywnych oddziaływań w tym zakresie.

3.4. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń projektu planu spowoduje nieznaczną zmianę krajobrazu obszaru objętego ustaleniami projektowanego dokumentu, ze względu na wysoki stopień jego przekształcenia. Największy wpływ na krajobraz będzie miało powstanie nowej zabudowy. Nie będą one jednak negatywne - projektowane przeznaczenie terenu będzie tworzyć harmonijną całość. Wszelkie zapisy dotyczące krajobrazu oparte są o Europejską Konwencję Krajobrazową sporządzoną we Florencji dnia 20 października 2000 roku, w tym potrzeba ochrony krajobrazu i konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu, tak aby ukierunkować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Warunkiem takiego stanu rzeczy jest jednak ustosunkowanie się na etapie realizacji projektu planu miejscowego odpowiednio do możliwości środowiska. Niewątpliwie korzystne dla kształtowania krajobrazu jest ustalenie wielkości wskaźników powierzchni zabudowy i powierzchni biologicznie czynnej.

Stopień przekształcenia krajobrazu na analizowanym terenie jest wysoki. Ponad to, w sąsiedztwie analizowanego terenu znajdują się tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej w związku z powyższym zagospodarowanie danego obszaru nawiązywać będzie do istniejących uwarunkowań urbanistycznych.

3.5. Oddziaływanie na klimat akustyczny oraz promieniowanie pól elektromagnetycznych

Ochrona przed hałasem zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* polega na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie. W przypadku, gdy nie jest to możliwe należy zastosować techniki pozwalające na obniżeniu hałasu do poziomu dopuszczalnego. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu jest przyporządkowanie danego terenu do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób zagospodarowania.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami LAeq D i LAeq N, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno- wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo- usługowe	65	56	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

W zakresie ochrony przed hałasem ustala się dopuszczalne poziomy hałasu dla terenów oznaczonych na rysunku planu symbolem:

a) 1U dopuszczalne poziomy hałasu jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo - usługowych, zgodnie z przepisami odrębnymi,

b) w przypadku lokalizacji hoteli i pensjonatów w granicy terenu U, P/U teren zalicza się do terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego,

c) w przypadku lokalizacji przedszkoli i placówek edukacyjnych w granicy terenu U, P/U teren zalicza się do terenów zabudowy związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży.

Projekt planu nakazuje, w przypadku przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej, zastosowanie skutecznych środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych ograniczających emisję hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych, zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto zaleca się środki redukowania hałasu takie jak: wymianę nawierzchni, ograniczenie prędkości ruchu, zakaz wjazdu dla pojazdów ciężarowych w porze nocnej, zapewnienie większej płynności ruchu (metody organizacyjne mogą stanowić uzupełnienie metod technicznych).

Ustalenia projektu planu miejscowego nie wpłyną na nasilenie się emisji hałasu oraz nie będą generowały niekorzystnego promieniowania pól elektromagnetycznych szkodliwych dla zdrowia ludzi pod warunkiem stosowania się do zapisów zawartych w projekcie planu oraz niniejszej prognozie. Nakazano zapewnienie właściwego klimatu akustycznego, na terenach objętych ochroną akustyczną, zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.6. Oddziaływanie na świat roślinny i zwierzęcy - różnorodność biologiczną, obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Realizacja nowego zagospodarowania na obszarze objętego projektem spowoduje zmianę charakteru występującej tu roślinności. Dotychczas istniejąca roślinność zostanie po części zastąpiona zielenią urządzoną, wykształconą w ramach wymaganej powierzchni biologicznie czynnej.

Wprowadzenie nowej zabudowy w poszczególnych częściach obszaru objętego opracowaniem spowodować może zmiany żyjącej tu fauny. Na nowych terenach inwestycyjnych realizacja projektu planu może spowodować niszczenie siedlisk, poprzez ograniczenie powierzchni życiowej występujących tu gatunków zwierząt. Biorąc jednak pod uwagę charakter fauny występującej na terenach zainwestowanych i w ich sąsiedztwie nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na populację zwierząt. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że lokalne populacje zwierząt przyzwyczają

się do nowych warunków bytowych. Powstanie nowej zabudowy, a tym samym nowych siedlisk, spowoduje wzrost fauny koegzystującej z człowiekiem.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa ustalono ochronę Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 143 "Subzbiornik Inowrocław - Gniezno" granice, którego określają przepisy odrębne, poprzez zabudowę i zagospodarowanie terenu, zgodnie z ustaleniami niniejszej uchwały oraz zgodnie z przepisami odrębnymi. Obszar objęty projektem planu nie jest położony w granicach powierzchniowych form ochrony przyrody ustanowionych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Postanowienia projektu planu nie będą miały wpływu na cele i przedmioty ochrony wyżej wymienionego obszaru.

3.7. Oddziaływanie na zdrowie ludzi i dziedzictwo kulturowe

Nie przewiduje się, aby prawidłowo zrealizowany projekt planu zagospodarowania przestrzennego obszaru będącego przedmiotem oceny negatywnie wpłynął na zdrowie ludzi. Jednak dla prawidłowej jego ochrony, należy przestrzegać ustaleń planu, zwłaszcza w zakresie sanitacji terenu, gospodarki odpadami, wykorzystania rozwiązań grzewczych i technologicznych minimalizujących emisję zanieczyszczeń do atmosfery oraz zachować istniejącą i projektowaną powierzchnię biologicznie czynną. Ze względu na emisję substancji gazowych i pyłowych, a także substancji zawartych w spalinach, które odpowiedzialne są za powstawanie wielu schorzeń, należy przestrzegać dopuszczalnych norm w tym zakresie. Istotne dla zdrowia ludzi jest także stosowanie się do przepisów odrębnych w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego nie przewiduje się, aby ustalenia projektu planu mogły mieć jakikolwiek negatywny wpływ na obszary i obiekty objęte ochroną w myśl ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. W projekcie planu w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej nie podejmuje się ustaleń z uwagi na brak takich terenów.

3.8. Oddziaływanie na dobra materialne

Podczas realizacji ustaleń projektu planu, nie przewiduje się negatywnego wpływu na dobra materialne należące do osób trzecich. Wszelkie prace związane z realizacją nowych inwestycji nie będą wykroczać poza granice działek, do których inwestor posiada tytuł prawny.

3.9. Ryzyko występowania poważnych awarii, bezpieczeństwo mienia

W zakresie zasady ochrony przeciwpożarowej – należy uwzględnić przepisy ochrony przeciwpożarowej w zakresie zaopatrzenia w wodę, dróg pożarowych, planowanej zabudowy, zgodnie z przepisami w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych, a także przepisami prawa budowlanego.

W granicach obszaru objętego planem nie są zlokalizowane istniejące zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. W projekcie planu zakazano lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi (tj. ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska).

Ponadto projekt planu miejscowego narzuca uwzględnienie w zagospodarowaniu i zabudowie działek ograniczeń wynikających z odległości technicznych od sieci infrastruktury technicznej. Ustalenie to dotyczy wszystkich sieci infrastruktury technicznych, a przez przepisy odrębne należy rozumieć przede wszystkim ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku – *Prawo budowlane* oraz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Przy zagospodarowaniu i zabudowie działek należy uwzględniać również Polskie Normy.

W projekcie planu wprowadzono zapis dotyczący uwzględnienia w zagospodarowaniu i zabudowie działek budowlanych ograniczeń wynikających z przebiegu napowietrznej sieci elektroenergetycznej średniego napięcia 15kV, zgodnie z przepisami odrębnymi, do czasu jej skablowania (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie).

Nawiązując tym samym do ograniczeń wynikających odpowiednio z odległości technicznych. Dla obszaru objętego zmianą planu istotne są odległości od sieci infrastruktury technicznej w przypadku sadzenia drzew jak i lokalizowania infrastruktury w pobliżu drzew:

- dla sieci gazowej: na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 r. poz. 640 – min. 2 m od gazociągów średnicy do DN 300, oraz min. 3 m od gazociągów o większej średnicy;

- dla sieci energetycznej : zgodnie z Polską Normą PN-5100 -1: min. 2m,
- dla sieci telekomunikacyjnej: na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. – min. 2 m,
- dla sieci wodociągowej: zgodnie z normami COBRTI INSTAL – min. 2 m mierzone od środka drzewa, dla pomników przyrody min. 15 m,
- dla sieci ciepłowniczej: zgodnie z normami COBRTI INSTAL – min. 2 m mierzone od rzutu korony.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać telekomunikacyjne obiekty budowlane i ich usytuowanie*, najmniejsza odległość telekomunikacyjnego obiektu budowlanego od skrajni innego obiektu budowlanego - obiektu małej architektury i budynku, przy której nie wymaga się stosowania zabezpieczenia specjalnego bądź szczególnego, na odcinkach zbliżeń i skrzyżowań wynosi 0,5 m. Na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26.04.2013 r. poz. 640 – stosuje się min. 2 m od gazociągów średnicy do DN 300, oraz min. 3 m od gazociągów o większej średnicy. Odległość budynku od linii napowietrznych wysokiego napięcia zależy przede wszystkim od tego, pod jakim napięciem są przewody. Zgodnie z normami PN-75-E-05100-1: 1998, PN-EN-50341-1:2001 oraz PN-EN-50423-1:2007 przyjmuje się, że od linii napowietrznej o napięciu znamionowym 1 kV - 45 kV powinna być zachowana odległość 3 m. Według informacji ENEA Operator Sp. z o.o. w przypadku projektowania obiektów o dużym zapotrzebowaniu w energię elektryczną lub terenów o intensywnej zabudowie (w szczególności osiedli mieszkaniowych) należy przewidzieć wydzielone miejsca pod stacje transformatorowe 15/0,4 kV. Dla napowietrznych stacji transformatorowych zaleca się miejsce w poszerzonych pasach ulicznych lub drogowych, dla kablowych stacji transformatorowych należy wydzielić geodezyjnie działkę o powierzchni 50-60 m².

Należy pamiętać, że powyżej podane parametry mogą ulec zmianie. Nie stanowią uregulowań prawnych, należy się odnieść zawsze do aktualnych publikacji prawnych. Konieczne jest zatem sprawdzenie aktualności przepisów lub wytycznych dotyczących wybranych odległości od sieci infrastruktury technicznej.

Projekt planu ustala, że w przypadku lokalizacji obiektów budowlanych stanowiących przeszkody lotnicze obowiązują przepisy odrębne.

Analizowany obszar położony jest również poza granicami obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, w związku z czym rozpatrywanie ustaleń projektu planu w zakresie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego uznaje się za bezpodstawne.

4. Ocena rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i pozostałych ustaleń projektu planu

4.1. Zgodność projektu z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazuje rozwiązania zagospodarowania obszaru, które oparte są na uwarunkowaniach środowiska przyrodniczego analizowanego obszaru. Realizacja ustaleń planu jest zgodna z cechami i stanem poszczególnych komponentów środowiska naturalnego. Realizacja nowych inwestycji zgodna będzie z przepisami ochrony środowiska i zagwarantuje prawidłową ochronę zdrowia i mienia ludzi.

4.2. Zgodność z obowiązującymi przepisami prawa

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*, w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy zapewnić warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska m.in. poprzez uwzględnienie konieczności ochrony wód, gleb, ziemi, ochronę walorów krajobrazowych środowiska, ochronę powietrza, ochronę przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi. Projekt planu, dla którego sporządzana jest niniejsza prognoza, spełnia te warunki.

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego muszą być uwzględnione cele ochrony przyrody m.in. zachowanie różnorodności biologicznej, utrzymanie stabilności ekosystemów, zapewnienie ciągłości istnienia gatunków flory i fauny wraz z ich siedliskami, ochrona zieleni. Projekt planu miejscowego spełnia te warunki.

Ustalenia projektu planu respektują również szereg innych przepisów prawa w zakresie ochrony środowiska gwarantując tym samym jego zrównoważony rozwój i ład przestrzenny.

4.3. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym, międzynarodowym i wspólnotowym

Praktycznie wszystkie dokumenty poruszające problematykę ochrony środowiska przyrodniczego na szczeblu wspólnotowym i krajowym wywodzą się z kilku dokumentów międzynarodowych. Obecnie za najważniejszą zasadę prowadzenia polityk i działań na różnych szczeblach administracyjnych oraz w różnych sektorach gospodarki uważa się zasadę zrównoważonego rozwoju, która sformułowana została na Konferencji Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój” w Rio de Janeiro w 1992 roku (*Konwencja o różnorodności biologicznej*).

Innym ważnym dokumentem o charakterze międzynarodowym jest *Agenda XXI – Globalny Program Działania na XXI wiek*, który powstał w wyniku dyskusji nad podstawowymi wyzwaniami współczesnego świata. II część pt. „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody” stanowi najistotniejszą część przedmiotowego dokumentu odnoszącą się do problematyki ochrony środowiska. Składa się ona z 14 rozdziałów traktujących o potrzebach badań środowiska, zapobieganiu zagrożeniom, zwalczaniu negatywnych zjawisk w środowisku, ochronie zasobów środowiska, bezpiecznym gospodarkom itd.

Zaznaczyć należy, że Polska podpisała wiele dokumentów o charakterze międzynarodowym dotyczącym problematyki ochrony środowiska. Wymieć należy tu m.in. *Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu* (Nowy Jork, 9 maj 1992 r.) czy *Konwencję w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości* (Genewa, 13 listopad 1979 r.).

Unia Europejska wyraża swoją troskę o środowisko przyrodnicze poprzez podejmowanie szeregu uchwał, rozporządzeń i dyrektyw unijnych. Do najważniejszych z nich zaliczyć należy:

- Uchwałę 87/C 328/01 z dnia 19 października 1987 r. Rady Wspólnot Europejskich i przedstawicieli rządów państw członkowskich uczestniczących w pracach Rady w sprawie kontynuacji i wdrożenia polityki Wspólnoty Europejskiej i programu działania w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Rady 1210/90/EWG z dnia 7 maja 1990 roku w sprawie utworzenia Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska oraz sieci informacji i obserwacji,
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1),
- Rozporządzenie Rady 3254/92/EWG/ z dnia 19 grudnia 1991 r. w sprawie działań Wspólnoty w zakresie ochrony przyrody,
- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko.

Zaznaczyć należy, że wraz z wejściem Polski do Unii Europejskiej na wszystkie krajowe akty prawne nałożony został obowiązek dostosowania do prawa unijnego. Mimo, że większość przepisów polskiego prawa zostało już dostosowanych, to proces ten nie został jeszcze zakończony.

Podkreślić należy również fakt, że oceniając w projektowanym dokumencie realizację celów oraz sposobów ochrony środowiska w odniesieniu do prawa krajowego, zostaje jednocześnie spełniony

warunek oceny w odniesieniu do szczebla międzynarodowego (bo dokumenty te są w swojej istocie bardzo ogólne) oraz wspólnotowego (bo zawiera swoje odpowiedniki w prawie polskim).

Do dokumentów rangi międzynarodowej, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia omawianego projektu planu, zaliczyć można:

Nazwa dokumentu	Cel ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie zmiany planu
Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Rio de Janeiro 1992 r. oraz Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, Kioto 1997 r.	Powstrzymanie niekorzystnych zmian klimatycznych – ograniczenie emisji gazów cieplarnianych	„Zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej; dopuszczenie stosowania energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych o mocy do 100 kW”
Konwencja w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, Genewa 1979	Powstrzymanie przemieszczania się szkodliwych zanieczyszczeń na dalekie odległości	„przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokim stopniu sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej”
Konwencja Krajobrazowa, Florencja 2000 r.	Ochrona krajobrazu definiowana jako działania na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i zharmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych	W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w projekcie planu ustalono m.in.: poprzez określenie wskaźników intensywności zabudowy: Dla terenów zabudowy usługowej wskaźnik intensywności zabudowy (liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej) będzie wynosił: • terenie 1U od 0 do 2,6, • na terenie 2U: od 0 do 3,9. Dla terenów obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej wskaźnik intensywności zabudowy będzie wynosił od 0 do 2,6 (liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej). Dla terenu infrastruktury technicznej (E) - elektroenergetyki będzie wynosił od 0 do 1,0 (liczony jako stosunek powierzchni całkowitej zabudowy do powierzchni działki budowlanej).

Wszystkie dokumenty prawne w Polsce odnosić się muszą do *Konstytucji Rzeczypospolitej Polski* przyjętej w 1997 roku - najważniejszego dokumentu prawnego w Polsce. W art. 5 *Konstytucji* stwierdzono, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Ponadto w niniejszym dokumencie ustala się ochronę środowiska jako obowiązek m.in. władz publicznych, które poprzez swoją politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom.

Najważniejszym dokumentem poruszającym problem ochrony środowiska w Wielkopolsce jest Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030. Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia Programu jest realizacja przez Województwo Wielkopolskie polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program ma stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem łączącą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu wojewódzkim.

Przy opracowaniu projektu planu uwzględniono cele ochrony środowiska ustanowione na wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Zawarte one zostały m.in. w takich dokumentach jak:

- Strategia Rozwoju Gminy Środa Wielkopolska na lata 2015-2020,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Średzkiego na lata 2017-2020,
- Strategia Rozwoju Powiatu Średzkiego na lata 2015-2024,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Wielkopolskiego na lata 2014 – 2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego 2020+ wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania,
- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2019-2025 wraz z planem inwestycyjnym,
- Program ochrony środowiska dla województwa Wielkopolskiego do roku 2030,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2019, WIOŚ, Poznań,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Do najważniejszych celów ochrony środowiska zalicza się:

- ochronę powietrza atmosferycznego,
- utrzymanie i ochronę walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych,

- ochrona wód, gleby i różnorodności biologicznej,
- ochrona zdrowia ludzi przed hałasem.

Po przeanalizowaniu i ocenie ww. celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym stwierdzono, iż projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizują je w zakresie:

- ochrony powietrza atmosferycznego przed szkodliwymi emisjami, poprzez m.in. zapis projektu planu: „przy pozyskiwaniu ciepła dla celów grzewczych i technologicznych stosowanie indywidualnych systemów grzewczych na paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokim stopniu sprawności, a także dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy do 100kW oraz pozyskiwania ciepła z sieci ciepłowniczej”,
- utrzymania i ochrony walorów krajobrazowych, przyrodniczych i kulturowych, poprzez m.in. rozwiązania przestrzenne uwzględniające konieczność zachowania parametrów i wskaźników zabudowy gwarantujących zachowanie ładu przestrzennego, zapis odnoszący się do zachowania powierzchni biologicznie czynnej,
- ochrony wód, gleby oraz różnorodności biologicznej, poprzez m.in. zapisy odnośnie gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami.

Opracowany projekt planu uwzględnia, przy założeniu realizacji uwag zawartych w niniejszej prognozie, ograniczenie ujemnego wpływu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, a także ustala zasady tego zagospodarowania zgodnie z zasadami ochrony środowiska i polityką przestrzenną gminy.

4.4. Ochrona różnorodności biologicznej oraz zapobieganie zagrożeniom środowiska, w tym zdrowia ludzi i zwierząt

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie stanowić istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego pod warunkiem stosowania się do zawartych w uchwale i prognozie ustaleń oraz respektowania przepisów odrębnych w tym zakresie.

Ochrona bioróżnorodności zapewniona została głównie poprzez określenie wskaźników i zasad kształtowania powierzchni biologicznie czynnej, a także ustalenia odnoszące się do ochrony poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

5. Informacje końcowe

5.1. Zalecenia dotyczące możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko ustaleń projektu planu

Ze względu na charakter planowanego przeznaczenia obszaru nastąpi ingerencja w środowisko przyrodnicze, gdzie poszczególne jego komponenty, w tym przede wszystkim powierzchnia ziemi i krajobraz ulegną przekształceniom. Na krajobraz wpływ będzie miała głównie forma powstającej zabudowy. Powierzchnia ziemi ulegnie przekształceniom z uwagi na wprowadzenie na przedmiotowym obszarze obiektów kubaturowych oraz urządzeń infrastruktury technicznej. Stopień zmian w środowisku nie będzie jednak negatywny, a projektowane przeznaczenie terenu będzie tworzyło harmonijną całość. Warunkiem takiego stanu rzeczy będzie stosowanie na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zapisów zawartych w projekcie planu odpowiednio do możliwości środowiska.

W związku z powyższym, w prognozie nie wskazuje się dodatkowych zaleceń dotyczących konieczności wprowadzenia rozwiązań alternatywnych bądź eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko realizacji ustaleń projektu planu. Przeznaczenie przedmiotowego terenu pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, wypełnia zadania polityki przestrzennej zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska i nie stanowi inwestycji szczególnie rażącej dla środowiska, w związku z czym nie ma potrzeby przedstawiania rozwiązań alternatywnych.

5.2. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Skutki realizacji ustaleń zmiany planu podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planu i programów na środowisko – dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planu możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Instytucje te prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska oraz ustawie z dnia 18

lipca 2001 r. Prawo wodne. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach (w tym m.in.: w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 9 października 2019 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych), a także w specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Niezależnie od powyższego, biorąc pod uwagę stan środowiska na omawianym obszarze, a także zakres ustaleń analizowanego projektu planu, stwierdzono, że szczególnie istotne będzie monitorowanie sposobu realizacji ustaleń projektu w zakresie następujących zagadnień:

- zaopatrzenia nowych budynków w systemy grzewcze na paliwa charakteryzujące się niskimi wskaźnikami emisji z wykorzystaniem urządzeń o wysokim stopniu sprawności (1 na rok),
- przeprowadzania okresowych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwości ich opróżniania (1 na rok),
- w przypadku indywidualnych oczyszczalni ścieków przeprowadzania okresowych kontroli częstotliwości i sposobu pozbywania się osadów ściekowych (1 na rok).

Należy też zaznaczyć, że precyzyjne określenie częstotliwości monitoringu oraz podanie jego zakresu na obecnym etapie projektowania jest bardzo utrudnione. Ustalenia planu określają możliwe sposoby zagospodarowania i użytkowania poszczególnych terenów, jednak uchwalenie planu nie oznacza automatycznej realizacji jego ustaleń, co w znacznym stopniu może utrudnić prowadzenie monitoringu w pełnym zakresie.

5.3. Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty planem nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości do granic państwa we wszystkich kierunkach przekraczają wartość co najmniej 100 km. Skutki realizacji projektu planu nie będą więc mieć znaczenia transgranicznego w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

6. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Środzie Wielkopolskiej przy ul. Harcerskiej*.

Część pierwsza opracowania obejmuje podstawy formalno-prawne oraz cel opracowania, akty prawne i materiały źródłowe oraz metody, za pomocą których sporządzono niniejszą prognozę. Podstawowym jej celem jest pełne i właściwe uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych charakterystycznych dla analizowanego obszaru wraz z identyfikacją potencjalnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze i kulturowe będących wynikiem realizacji projektu planu.

Obszar objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, znajduje się w województwie wielkopolskim, w powiecie średzkim, w mieście Środa Wielkopolska przy ulicy Harcerskiej. Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska analizowany obszar przeznaczony został pod tereny zabudowy usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz tereny zabudowy mieszkaniowej, usługowej, tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz tereny zieleni.

(ryc. 1).

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalają następujące przeznaczenie terenu tj.:

1. tereny zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1U, 2U;
2. tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, oznaczone na rysunku planu symbolami: 1P/U, 2P/U, 3P/U, 4P/U;
3. teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyka, oznaczony na rysunku planu symbolem E;
4. teren drogi wewnętrznej, oznaczony na rysunku planu symbolem KDW.

W rozdziale drugim scharakteryzowano, przeanalizowano oraz oceniono istniejący stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego. Znalazły się tu informacje dotyczące położenia fizyczno-geograficznego, budowy geologicznej i warunków glebowych, surowców mineralnych, wód powierzchniowych i podziemnych, warunków klimatycznych, roślinności i świata zwierzęcego, jakości powietrza i klimatu akustycznego oraz obiektów i obszarów chronionych. Na samym końcu tego rozdziału określono potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji projektu planu.

Według podziału fizyczno-geograficznego (J. Kondracki 1998) obszar objęty zasięgiem leży w podprowincji Pojezierza Południowobałtyckie (315) w dwu makroregionach, tj. na Pojezierzu

Wielkopolskim (315.5) w obrębie mezoregionu Równina Wrzesińska (315.56) oraz fragmentarycznie na południowym zachodzie w Pradolinie Warciańsko-Odrzańskiej (315.6) w obrębie mezoregionu Kotliny Śremskiej (315.64). Powierzchnia terenu jest słabo zróżnicowana pod względem hipsometrycznym i zamyka się w wartościach od 60,0 m n.p.m. w dolinie Warty do 106,5 m n.p.m. w okolicy wsi Markowice. Wysokości względne pomiędzy dnami dolin a kulminacjami płatów wysoczyznowych osiągają wartości 10-20 m. Środa Wlkp. jest gminą rolniczą, użytki rolne w stosunku do całkowitej powierzchni gminy stanowią 78% gruntów ogółem. Na terenie gminy największe obszary gleb należą do wyższych klas bonitacyjnych (III a i III b). Uprawia się tu przede wszystkim zboża, ziemniaki, buraki cukrowe i warzywa. W gospodarce gminy dominują duże i średnie gospodarstwa rolne specjalizujące się w hodowli trzody chlewnej, bydła mlecznego oraz drobiu.

Na terenie objętym projektem planu nie udokumentowano osuwisk, ani terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych. Obszar objęty projektem planu położony jest poza udokumentowanymi złożami kruszywa naturalnego oraz poza granicami występowania terenów i obszarów górniczych. Jednakże tereny obejmuje koncesja na nr 32/96/p z dnia 19.07.1996 r. udzielona PGNiG S.A., na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w rejonie „Kórnik-Środa” – ważna do 19.07.2024 r. Analizowany obszar jest częścią składową dorzecza Warty. Jej przebieg warunkuje generalnie kierunki odpływu cieków, tj. na południe poprzez Średzką Strugę, która jest dopływem Maskawy oraz na zachód poprzez Głuszynkę i Kopel, który uznawany jest za jej dopływ. Z uwagi na to, że część cieków to bezpośrednie dopływy Warty, znaczna część działów wodnych jest III rzędu. Obszar objęty planem znajduje się w granicach występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 143 „Subzbiornik Inowrocław-Gniezno”. Obszar objęty planem znajduje się w Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 61 (PLGW600061). Zgodnie z ustaleniami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021 przedmiotowa JCWPd charakteryzuje się dobrym stanem chemicznym i ilościowym oraz niezagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWPd jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego i ilościowego. Obszar objęty planem znajduje się w obszarze Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) – Moskawa do Wielkiej (kod PLRW600016185469). Zgodnie z ustaleniami Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry w latach 2016-2021 przedmiotowa JCWP jest naturalną częścią wód (NAT), charakteryzuje się złym stanem oraz zagrożona jest ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych. Celami środowiskowymi dla przedmiotowej JCWP jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego.

Obszar ten należy do strefy klimatu umiarkowanego w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów oceanizmu i kontynentalizmu. Najczęściej napływają nad omawiany obszar, z zachodu wilgotne masy powietrza polarnomorskiego. Dominują wiatry z kierunku zachodniego, słabe i bardzo słabe. Średnia roczna temperatura powietrza przekracza 8°C. Obszar gminy jest stosunkowo zróżnicowany pod względem potencjalnej roślinności naturalnej. Duża część mapy stanowi siedlisko środkowoeuropejskich gradów dębowo-grabowych (*Galio silvatici-Carpinetum*) zarówno w postaci ubogiej, jak i bogatej. Pomiędzy nimi spotkać można płaty siedliska borów mieszanych dębowo-sosnowych (*Pino-Quercetum*) i środkowoeuropejskiego boru sosnowego (*Leucobryo-Pineyum*). Rynną jezior zaniemysko-kórnickich i doliny cieków zajmują siedliska łągu jesionowo-olszowego (*Circae-Alnetum*) i łągu jesionowo-wiązowego (*Fraxino-Ulmetum*). Na podstawie wizji lokalnej nie odnotowano gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183), w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409) oraz w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochronie gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), gatunki z załącznika IV Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. L 206 z 22.7.1992, str. 7) – tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie. Aktualne zagospodarowanie terenu oraz stan poszczególnych elementów środowiska charakteryzuje się wysokim stopniem przekształcenia cech naturalnych. Zaniechanie realizacji projektu planu spowoduje, że lokalizacja nowej zabudowy prowadzona będzie częściowo w oparciu o obecnie obowiązujące przepisy, które nie zawierają odpowiednich zapisów chroniących środowisko przyrodnicze, a częściowo w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, które nie stanowią skutecznego narzędzia umożliwiającego kształtowanie ładu przestrzennego (przynoszą negatywne skutki w skali lokalnej).

Część trzecia prognozy ma na celu przedstawienie istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu oraz określenie i ocenę skutków dla środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu oraz realizacji ustaleń projektu planu.

W zakresie przewidywanego oddziaływania skutków realizacji projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego stwierdza się, iż projektowane przeznaczenie obszaru oddziaływać będzie w różny sposób na aktualny stan środowiska. W przypadku terenów niezainwestowanych wpływ projektu planu miejscowego na środowisko nie będzie rażąco szkodliwy

dla środowiska, aczkolwiek może zmniejszyć się powierzchnia terenów biologicznie czynnych, w tym zmniejszy się przepuszczalność terenu na skutek utwardzenia nawierzchni przez planowaną zabudowę.

Ochrona środowiska związana jest z różnymi rodzajami ludzkiej aktywności i skupia się na takich zagadnieniach jak zanieczyszczenie powietrza, wód i gleb, gospodarce odpadami oraz takich zjawiskach jak utrata różnorodności biologicznej, wprowadzanie gatunków inwazyjnych czy genetycznie modyfikowanych. Mając na uwadze powyższe do istniejących problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektu planu, należą:

- wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza (emisje z systemów grzewczych, z ciągów komunikacyjnych), a w konsekwencji przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych,

- zmniejszenie terenów biologicznie czynnych,

- powstanie niewielkiego zaburzenia naturalnego spływu wód do gruntu – retencji w wyniku powstania powierzchni nieprzepuszczalnych,

- dopuszczenie lokalizacji kondygnacji podziemnych spowoduje naruszenie warunków gruntowych wód podziemnych (nudowa kondygnacji podziemnych, w zależności od warunków gruntowo-wodnych, a zwłaszcza głębokości zalegania warstwy wodonośnej, spowodować może pewne utrudnienia w ich dotychczasowym przepływie lub zmianę jego reżimu. Dlatego w przypadku realizacji inwestycji budowlanych z kondygnacjami podziemnymi niezbędne może być wykonanie dokumentacji geologiczno-inżynierskiej z elementami badań hydrogeologicznych. W zależności od wyników tych badań, zwłaszcza w zakresie głębokości i rodzaju zalegania wód gruntowych oraz kierunku ich przepływu, niezbędne może okazać się wskazanie metody odwodnienia terenu inwestycji, która pozwoli na utrzymanie w możliwie niezmiennym stanie warunków wodnych w rejonie inwestycji).

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu ustalono:

1. zakaz lokalizacji przedsięwzięć, mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego,
2. dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć, mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z zakazem:

- a) elektrowni konwencjonalnych, elektrociepłowni,
 - b) instalacji do przetwarzania lub przechowywania odpadów promieniotwórczych,
 - c) grzebowisk zwłok zwierzęcych,
 - d) instalacji do przetwarzania produktów zawierających azbest,
 - e) instalacji do produkcji mas bitumicznych,
 - f) instalacji do zgazowywania, odgazowywania lub upłynniania węgla lub łupku bitumicznego, instalacji do wytwarzania smarów z ropy naftowej,
 - g) instalacji do brykietowania węgla kamiennego lub brunatnego,
 - h) instalacji do przerobu kopalin,
 - i) wierceń wykonywanych w celu składowania odpadów promieniotwórczych;
- 3. zakaz lokalizacji nowej działalności gospodarczej, polegającej na odzysku i unieszkodliwianiu odpadów, w tym ich składowaniu, przeładunku, zbieraniu, przetwarzaniu, obróbce, termicznemu przekształcaniu, w tym spalaniu oraz krakingu odpadów
 - 4. zakaz przekroczenia standardów jakości środowiska określonych przepisami odrębnymi.
 - 5. zakaz lokalizacji elektrowni wiatrowych i biogazowni;
 - 6. zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W rozdziale czwartym znajduje się ocena rozwiązań zawartych w projekcie planu, która przeprowadzona została pod kątem zgodności z uwarunkowaniami ekofizjograficznymi i obowiązującymi przepisami prawa, a także celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu regionalnym, krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. Opisano tu także rozwiązania mające na celu ochronę bioróżnorodności oraz zapobiegające zagrożeniom środowiska.

Analizowany dokument gwarantuje swoimi zapisami ochronę poszczególnych komponentów środowiska, w tym także zdrowia ludzi, zachowując najważniejsze walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe terenu objętego opracowaniem. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bierze pod uwagę różnorodność biologiczną obszaru oraz określa zasady zagospodarowania występujących zasobów środowiska. Realizacja ustaleń projektu planu nie będzie stanowić istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego pod warunkiem stosowania się do zawartych w uchwale i prognozie ustaleń oraz respektowania przepisów odrębnych w tym zakresie.

W rozdziale piątym przedstawiono możliwości wprowadzenia rozwiązań alternatywnych, eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko ustaleń projektu planu. Ponadto znaleźć można tu propozycję przewidywanej metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Przeznaczenie przedmiotowego terenu pod tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej, wypełnia zadania polityki przestrzennej zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska i nie stanowi inwestycji szczególnie rażącej dla środowiska, w związku z czym nie ma potrzeby przedstawiania rozwiązań alternatywnych.

Monitoring środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu może polegać na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje. Obszar objęty planem nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości do granic państwa we wszystkich kierunkach przekraczają wartość co najmniej 100 km.

Prognozę wykonano zgodnie z aktualnie obowiązującymi wymaganiami zapisanymi w ustawie z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* oraz innymi przepisami prawa w zakresie ochrony środowiska.

SPIS RYCIN

Ryc. 1. Obszar objęty planem tle wyrysu ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Środa Wielkopolska;

Ryc. 2. Podział fizyczno-geograficzny pojezierzy i pradolin wielkopolskich wg J. Kondrackiego;

Ryc. 3 Mapa obszaru powiatu na tle jednolitych części wód regionu Warty – powiat średzki.

SPIS TABEL

Tab.1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq\ D}$ i $L_{Aeq\ N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby